

ใบความรู้เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ เติมเต็มความคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พู่กันแห่งราชาธิราช
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ เติมเต็มความคิด (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนเรียงความ

เรียงความ หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่แต่งขึ้นตามความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยนำถ้อยคำมาประกอบกันเป็นประโยค และเรียบเรียงให้มีความต่อเนื่องตามโครงเรื่องที่ผู้เขียนกำหนดไว้

การเขียนเรียงความที่ดีเริ่มต้นที่ความคิด ผู้เขียนต้องฝึกคิดในเรื่องต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ถูกทิศทาง รวมถึงต้องเขียนแนวคิดและส่วนขยายให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

องค์ประกอบของเรียงความ

เนื้อหาเรียงความมี ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป ซึ่งเนื้อหาในส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องจะมีความยาวมากกว่าส่วนอื่น ๆ โดยใช้การขึ้นย่อหน้าใหม่เพื่อลำดับประเด็นที่เราเสนอ

๑. ส่วนคำนำ

เป็นเนื้อหาส่วนแรกที่ใช้เกริ่นนำเข้าสู่เรื่อง ทำให้ผู้อ่านทราบว่าเรียงความเรื่องนี้จะกล่าวถึงอะไร คำนำจะมีความยาวประมาณ ๑ ย่อหน้า โดยผู้เขียนจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่อง และยังต้องเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและเนื้อเรื่องทั้งหมด การเขียนคำนำทำได้หลายวิธี เช่น

- เริ่มต้นด้วยการยกคำกล่าวบุคคลสำคัญ
- เริ่มต้นด้วยยกสุภาษิต คำพังเพย คำคม บทร้อยกรองที่น่าสนใจ
- กล่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะเขียนเพื่อนำเข้าสู่เรื่อง
- เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถาม

ซึ่งสิ่งที่ยกมากล่าวอ้างจะต้องมีความน่าเชื่อถือ เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับประเด็นความคิดหลักของเรียงความ

๒. ส่วนเนื้อเรื่อง

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่บรรจุเนื้อหาสาระ ความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนก่อนลงมือเรียบเรียง ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่องให้เรียบร้อย จะเขียนเรื่องใดเพื่อจุดประสงค์ใด ข้อมูลที่ต้องใช้มีอะไรบ้าง ประเด็นใดเป็นประเด็นหลักควรนำมาเขียนก่อน แล้วประเด็นใดควรนำมาขยายความสนับสนุนประเด็นหลัก สิ่งสำคัญคือ ทุกประเด็นต้องสัมพันธ์กันและมุ่งสู่วัตถุประสงค์หลัก การเขียนส่วนเนื้อเรื่องควรยึดแนวทางดังนี้

๒.๑ เขียนให้มีสารัตถภาพ หมายถึง เขียนให้ถูกต้อง แจ่มแจ้งสมบูรณ์ ผู้อ่านสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี

๒.๒ เขียนให้มีเอกภาพ หมายถึง เขียนให้ได้ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ไม่ออกนอกเรื่อง สับสนหรือวกวน

๒.๓ เขียนให้มีสัมพันธ์ภาพ หมายถึง เขียนเนื้อหาแต่ละย่อหน้าให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน โดยตลอดทั้งเรื่อง และย่อหน้าต่อ ๆ มาจะต้องสัมพันธ์กับย่อหน้าที่ผ่านมา

๓. ส่วนสรุป

เป็นส่วนที่ใช้เพื่อปิด หรือจบเรียงความ ผู้เขียนต้องทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่า ความพึงพอใจที่ได้รับแง่คิดหรือข้อคิด

การเขียนส่วนสรุป ผู้เขียนไม่ควรใช้คำขึ้นต้นย่อหน้าว่า สรุป สรุปแล้ว สรุปได้ว่า เพราะจะทำให้เรียงความขาดความต่อเนื่อง ส่วนสรุปของเรียงความไม่ควรให้รายละเอียดเพิ่มเติม แต่ต้องสร้างหรือเน้นสาระสำคัญ เช่น การสรุปด้วยคำสอน บอกให้ทำ หรือเลิกทำบางสิ่งบางอย่าง สรุปด้วยการกล่าวอ้างบทหรือกรอน คำคม วาทกรรม ที่ช่วยเน้นย้ำประเด็นความคิดหลัก

หลักในการเขียนเรียงความ

หลักในการเขียนเรียงความที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

๑. เขียนตรงตามส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ คือ มีส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายเป็นส่วนนำและส่วนปิดเรื่อง

๒. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น

๓. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควรเขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์และมีการลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องสอดคล้องกัน

๔. การนำเสนอเรื่อง ให้มีสาระน่าอ่าน เลือกสรรข้อความที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ

๕. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสม

๖. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร คือมีถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน มีการแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความเปรียบเทียบ

๗. มีความงามในรูปแบบ คือ หัวกลางหน้ากระดาษ หัวข้อชิดขอบกระดาษ หัวข้อย่อหน้า หัวข้อย่อยจะวางรูปแบบได้สัดส่วนที่เหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องการเปลี่ยนเรื่องใหม่

ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ

๑. กำหนดหัวข้อเรื่อง

๒. กำหนดขอบเขตของเนื้อเรื่องและกำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมายให้เฉพาะเจาะจง

๓. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เขียนโครงเรื่อง

๔. จัดหมวดหมู่ความคิดเป็นหัวข้อสำคัญได้แล้วนำมาจัดวางเป็นโครงเรื่อง แล้วลงมือเขียนตามรูปแบบ